

با نام و یاد ایزد هستی بخش

راهنمای مدیریت مزرعه

کارآفرینی در بخش کشاورزی

پایان خواربار و کشاورزی ملل متحد، رم، ۲۰۱۲

نویسنده: دیوید گالمان

مترجمان:

دکتر محمد مهدی مردان‌شاهی

دکتری کارآفرینی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

مهندس ایوب حیدرزاده

دانشجوی دکتری زراعت، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

سرشناسه:

کاهان، دیوید، ۱۹۵۱ - م

David, Kahan

عنوان و پدیدآور:

راهنمای مدیریت مزرعه کارآفرینی در بخش کشاورزی/ نویسنده دیوید کاهان؛

مترجمان محمد مهدی مردان‌شاهی، ایوب حیدرزاده.

مشخصات نشر:

ساری: آوای مسیح: ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری:

۱۶۴ ص. مصور (رنگی).

شابک:

۵-۹۹-۲۷۶۹-۹۶۴-۹۷۸؛ ۱۸۵۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی:

فپا

یادداشت:

عنوان اصلی: Entrepreneurship in farming[2013].

یادداشت:

کتاب حاضر از انتشارات سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد است.

عنوان دیگر:

۱. کارآفرینی در کشاورزی

موضوع:

کارآفرینی

موضوع:

کشاورزی

شناسه افزوده:

محمد مهدی مردان‌شاهی، ۱۳۵۲ - مترجم

شناسه افزوده:

ایوب حیدرزاده، ۱۳۷۲ - مترجم

رده بندی کنگره:

۱۳۹۴ ۲ ک ۲۷ B۶۱

رده بندی دیویی:

۳۳۸/۰۴

شماره کتابخانه ملی:

۳۹۶۶۹۱۴

ناشر:

آوای مسیح

نوبت چاپ:

چاپ اول، ۱۳۹۴

تیراژ

۱۰۰۰ نسخه

چاپ:

مجتمع چاپ و افست زارع

هر گونه چاپ و تصویر برداری به هر شکل و تکثیر صفحات کتاب ممنوع می باشد.

نشر آوای مسیح: تلفن: ۳۲۵۸۷۰۷ تلفکس: ۳۲۶۰۴۵۵ - ۱۵۱

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۹	پیشگفتار
۱۳	فصل اول: درک مفهوم کارآفرینی در کشاورزی
۱۵	نکات اصلی
۱۶	کارآفرینی به چه معناست؟
۱۶	کارآفرین کیست؟
۱۷	شارزان به عنوان کارآفرینان
۲۱	محیط کارآفرینان
۲۴	کارآفرینی گره
۲۶	پویایی های کارآفرینی
۲۷	استقرار
۲۷	بقا
۲۸	رشد اولیه
۲۹	رشد سریع
۲۹	بلوغ
۳۱	موانع موجود در بخش کارآفرینی
۳۵	چالش های پیش رو
۴۵	فصل دوم: پاسخ کارآفرینانه به تغییرات
۴۷	نکات اصلی
۴۹	برداشت ارزش از زنجیره ارزش
۵۰	اشکال مختلف قراردادها
۵۰	فرایندهای پس از برداشت محصول
۵۱	ارتقاء و کارآیی مدیریت در تولید

۵۲	ترویج نوآوری و فن آوری های جدید
۵۳	پنج اصل کلی در نوآوری
۵۴	مدیریت پایدار زمین
۵۵	گسترش مهارت های مدیریتی
۵۵	اعتماد و احترام متقابل در کسب و کار
۵۶	ارزش های بنیادی
۵۷	ارتقای روح کارآفرینی گروه
۵۷	مدیریت راهبردی در کار
۶۳	راهبرد تثبیت کسب و کار
۶۴	فرآیند مدیریت راهبردی
۶۹	فصل سوم: کیفیت کارآفرینی
۷۱	نکات اصلی
۷۳	ویژگی های کارآفرینی
۷۵	دانش
۷۶	صلاحیت کارآفرینی
۸۴	درک جدید از مهارت های کارآفرینی
۸۵	ویژگی های فنی
۸۷	ویژگی های مدیریتی
۹۱	صلاحیت یکپارچه سازی
۹۷	ویژگی های یک کارآفرین موثر (آزمون خود سنجی)
۹۹	فصل چهارم: شکل دادن به مهارت های کارآفرینی
۱۰۱	نکات اصلی

۱۰۲	یادگیری کارآفرینی
۱۰۷	تاسیس
۱۰۸	بقا و رشد
۱۱۱	رشد و گسترش
۱۱۲	روش های ظرفیت سازی
۱۱۲	آموزش رسمی
۱۱۴	برنامه عملی رسمی
۱۱۶	برنامه های غیر رسمی ارتقاء
۱۲۵	فصل پنجم: پیشینه از برنامه های ترویجی
۱۲۷	نکات اصلی
۱۲۸	آموزش و پشتیبانی توسعه
۱۲۹	هموارسازی برنامه های آموزش کارآفرینی
۱۳۲	نظارت و ارزیابی عملکرد
۱۳۳	ارزیابی اثر آموزش ها
۱۳۴	حمایت برنامه توسعه ای پس از آموزش
۱۳۹	حمایت های در حال توسعه بخش ترویج
۱۴۰	مدارس کسب و کار مزرعه
۱۴۱	توسعه و گسترش واحد های تولید کننده
۱۴۳	نقش کارشناسان ترویج در هموار کردن توسعه گروه
۱۴۵	دسترسی به منابع مالی
۱۴۷	دسترسی به بازار
۱۵۰	حمایت از مشارکت و ارتباطات شبکه ای
۱۵۳	ایجاد فرهنگ کارآفرینی
۱۵۵	خصوصیات ارگان های حمایت کننده از فرهنگ کارآفرینی

www.ketab.ir

پیشگفتار مترجمان

در گذشته تولیدات کشاورزی اعم از محصولات زراعی و دامی به‌خاطر تأمین اساسی‌ترین نیاز بشر یعنی غذا حائز اهمیت بود اما در حال حاضر علاوه بر اهمیت آن در تأمین امنیت غذایی و رفاه اجتماعی، به عنوان کلیدی‌ترین ویژگی برای تعریف توسعه یافتگی کشورها تبدیل شده است به طوری که بسیاری از جوامع پیشرفته بخش کشاورزی را نقطه شروع و تحول توسعه اقتصادی خود می‌دانند. این کشورها توانمندی در عرصه کشاورزی را ابزاری قدرتمند برای دستیابی به امنیت اقتصادی سیاسی اجتماعی می‌دانند. در سوی دیگر، کشورهای بسیاری هستند که با وجود جمعیت فعال جوان و جویای کار آن‌ها، سالیانه هزینه‌های فراوانی را برای واردات محصولات کشاورزی اختصاص می‌دهند در حالی که در این کشورها، بخش کشاورزی به دلیل گستردگی و پیوند قوی که با سایر بخش‌های اقتصادی دارد می‌تواند به عنوان موتور و محرک اولیه رشد اقتصادی آن‌ها عمل کند. سهم عده‌ای از نیروی کار این جوامع را به خود اختصاص دهد. و درنهایت در کشورهای توسعه نیافته حیات اغلب جمعیت فقیر این جوامع به طور مستقیم به این بخش وابسته و از طریق کشاورزی امرار معاش می‌کنند، به عبارتی دیگر امنیت غذایی و سلامت آن‌ها به محصولات کشاورزی تولیدی وابسته است. با این توضیح و با توجه به اینکه در کشور ما یکی از محورهای اساسی توسعه اقتصادی، رفع مشکل بیکاری و عدم اشتغال، کشاورزی می‌باشد، بررسی روند رشد اقتصادی کشور به توسعه یافته و نقش کارآفرینی در رشد اقتصادی و اشتغال‌زایی مثمر ثمر خواهد بود. سیر تحرکات جهانی نیز موجب شده است که کارآفرینان پیشگام توسعه اقتصادی و فن‌آوری قرار گیرند. تجارب موفقیت‌آمیز کشورهای پیشرفته و یا در حال توسعه، در توسعه کارآفرینی و بهره‌گیری از کارآفرینان در عبور از بحران‌ها و مشکلات پیش روی موجب شده است تا دیگر جوامع نیز به اهمیت کارآفرینی و کارآفرینان واقف گردند. از این رو توسعه کارآفرینی در صدر اولویت‌های کشورها قرار گرفته است و بحث آموزش نیز به عنوان یکی از جنبه‌های مهم در گسترش کارآفرینی مورد توجه ویژه قرار دارد. ازجمله راه کارهای اصلی آموزش در سطوح مختلف تربیت فارغ التحصیلان خلاق و

کارآفرین خواهد بود. متأسفانه در حال حاضر کارآیی فارغ التحصیلان رشته های کشاورزی و توانمندی های عملی آنها برای ایجاد تحول در بخش کشاورزی کشور چندان مطلوب نیست. کارآفرینی به دلیل پیامدهای مثبت اقتصادی و اجتماعی (مانند ایجاد و توسعه تکنولوژی، تولید ثروت در جامعه و ایجاد اشتغال) که دارد، می تواند به عنوان راه حلی اساسی برای رفع بسیاری از مشکلات و بحران های موجود، مورد توجه قرار گیرد. در واقع کارآفرینان با توانایی که در شناسایی و استفاده از فرصت های کسب و کار، جمع آوری منابع لازم برای گرفتن سود از آنها و شروع فعالیت های کسب و کار موفق دارند، به عنوان موتور محرکه اقتصاد کشور شتاب فزاینده ای در جهت توسعه همه جانبه اشتغال زایی، بهبود امنیت و رفاه اجتماعی منجر می شوند.

از این رو با ترجمه این کتاب که از سوی سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد به زبانی ساده با هدف گسترش و اشاعه ابعاد مختلف علم کارآفرینی در بخش کشاورزی به چاپ رسیده است، سعی بر آن شده است تا فرهنگ کارآفرینی و جنبه های مختلف آن را برای عموم فعالان بخش کشاورزی به خصوص دانشجویان و مروجان عرصه کشاورزی و کارآفرینی معرفی گردد. هر چند که تلاش شده است ترجمه مذکور، در نهایت دقت و رعایت امانت تطابق لازم را نیز با فرهنگ دینی و بومی کشور ما داشته باشد لیکن احتمال وجود برخی شکالات که از نظر مترجمان دور مانده است، به دور از انتظار نمی باشد. لذا بهره مندی از نقطه نظرات دیگر همکاران و متخصصان امر باعث افتخار بوده و قطعاً بر غنای این اثر در چاپ های آتی خواهد افزود.

پیشگفتار

امروزه بسیاری بر این عقیده هستند که کشاورزان در حال تبدیل شدن به کارآفرینان در عرصه فعالیت خود می باشند. اما این که کارآفرینی به چه معنی است؟ برای رسیدن به این منظور چه مدت زمان لازم است؟ چگونه می توان راه کاری کارآفرینانه و پایدار ایجاد کرد؟ چگونه می توان مهارت های مبتنی بر کارآفرینی را توسعه داد؟ پاسخ کشاورزان به تغییرات محیط پیرامون خود چگونه خواهد بود؟ آن ها چه راه کارهایی را اتخاذ می کنند؟ چه واکنشی نسبت به بازخوردها از خود نشان می دهند؟ و چه توصیه ای برای ارتقاء روحیه کارآفرینی کارگران خود دارند؟ سوالاتی است که کوشش شد است تا در این کتاب به آن ها پاسخ داده شود.

بطور کلی کارآفرینی در دو بخش مهم تشکیل شده است. بخش اول آن مهارت های مدیریتی مورد نیاز برای شروع و اجرای یک کسب و کار سودآور در بخش کشاورزی است و بخش دوم روحیه کارآفرینی که از اهمیت ویژه ای در برخوردار است. در این بین مهارت های مدیریتی را می توان آموخت، اما روحیه کارآفرینی را نمی توان به راحتی آموزش داد. در حال حاضر بسیاری از کشاورزان مدیرانی عالی محسوب می شوند و برخی از آن ها نیز روحیه ای یک کارآفرین را دارا می باشند. بسیاری از کشاورزان به عنوان فروشندگان جزء که تاثیر چندانی در قیمت تمام شده محصول ندارند توانایی های بالقوه خود را در جهت استفاده از منابع موجود توسعه داده اند. اما چنین شرایطی بیانگر آن است که عملکرد این کشاورزان فاقد هر گونه خلاقیت، ریسک پذیری و روحیه کارآفرینی است.

با این تفاسیر، امید می رود تا مطالب فوق که با هدف ارائه درک وسیع از مفهوم کارآفرینی بیان شده است به مروجین این بخش در جهت افزایش روحیه و مهارت کارآفرینانه به کشاورزان کمک نماید تا موفقتر عمل کنند. هر آنچه که در این کتاب گنجانده شده است، می تواند مورد استفاده عموم کشاورزان قرار گیرد چه آن هایی که برای اولین بار پیشه کشاورزی را انتخاب کرده اند و چه آن هایی که در حال حاضر مشغول به این فعالیت می باشند. بسیاری از کشاورزان مایل به ایجاد تغییرات در ساختار کشاورزی خود به واسطه معرفی تولیدات خود از طریق برخی از شرکت های معتبر به بازار هستند. همچنین بسیاری از تازه واردان این کسب و کار برای اولین بار

با موسسه کشاورزی خود شروع به فعالیت کرده اند. از این رو این کتاب همان طور که پیشتر نیز بیان شد می تواند کمکی به مروجین کارآفرینی برای بهبود توانایی آن ها در تقویت ویژگی های کارآفرینی در کشاورزان بالقوه کارآفرین باشد.

علیرغم این که برنامه ریزی و آموزش فعالیت های کارآفرینانه در سطح مزرعه برای مروجین به ندرت نتیجه بخش است با این وجود برای آن ها مفید خواهد بود تا درک صحیحی از درست بودن یا درست نبودن فعالیت های خود داشته باشند و در برخی مواقع آن ها با متخصصین امری که تجربه های گرانقیمت در مورد آموزش های مدیریتی دارند نیز بطور جدی همکاری کنند.

تقدیر و تشکر

نویسنده مفتخر است تا از نامه دوست و همکاران دانشگاهی خود به دلیل یاری و همفکری شان قدردانی نماید. نویسنده همچنین کمال تشکر خویش را از استیو وورس¹ و مارتین هیلمی² بخاطر داوری این کتاب و جووانی مورکاسه³ و آنا پزارو⁴ به دلیل مسئولیتی که در مدیریت و طراحی در پیش تولید این اثر داشته اند اعلام می دارد.

دیوید کاهان⁵

¹ Steve Worth

² Martin Hilmi

³ Joanne Morgante

⁴ Anna Pizarro

⁵ David Kahan